

**Statistikdokumentation for
Underretninger om udsatte børn og unge 2017**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at følge udviklingen og identificere mønstre i de underretninger om udsatte børn som kommunerne modtager. Kommunerne indberetter oplysninger om hvilke børn de modtager underretninger om, hvem der underretter, og årsagen til de enkelte underretninger. Kommunerne har indberettet disse oplysninger siden 1. april 2014. Underretningerne opdeles efter paragrafferne i serviceloven, nemlig: § 152 (mellemkommunale underretninger), § 153 (særlig underretningspligt) og § 154 (almindelig underretningspligt).

2 Indhold

Statistikken indeholder oplysninger om de underretninger om udsatte børn og unger under 18 år, som kommunerne modtager. Underretninger, som udtrykker bekymring for et ufødt barn, bliver registreret for den vordende moder. Statistikken indeholder dato for underretningen, underretterens relation til barnet (hvem underretter) og baggrunden for underretningen (hvad underrettes der om). Data indsamles løbende og alle underretninger fra alle kommuner samles i et register, som danner grundlag for en årlig statistik udgivelse. Udgivelsen består af en årsartikel og tre statistikbanksmatricer under levevilkår/socialt forhold/udsatte børn og unge.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Underretningsstatistikken giver oplysninger om hvem, der underretter (underretningstypen). Man kan heraf se, hvor aktive de enkelte faggrupper er til at underrette. Hver underretning har desuden en eller flere forhold, som angiver, hvad der er årsag til bekymringen (baggrund for underretningen). Kategorierne omhandler barnets adfærd, forældres adfærd, funktionsnedsættelse hos barnet og funktionsnedsættelse hos forældre. Desuden er der for hver underretning en dato som angiver, hvornår kommunen har modtaget underretningen.

Til identifikation af barnet/den unge, som underretningen gælder, anvendes personnummer, så man hermed også kan opgøre, hvor mange unikke underretninger der forekommer. Desuden kan statistikken opgøres på køn, alder og geografisk til den enkelte kommune.

Under saneringen af statistikken i begyndelsen af 2017 blev lavet nye kategorier for underretningstypen og baggrunde for underretningen. Tidligere anvendte kategorier er fordelt ud på de nye kategorier i den offentliggjorte statistik. Desuden blev indberetning af opfølgingsaktiviteter for den enkelte underretning fjernet fra statistikken allerede i midten af 2016..

Kommunerne har indberettet underretninger til statistikken siden 1. april 2014, hvor dataindsamlingen blev startet af Ankestyrelsen. Statistikken blev pr. 1. juli 2016 overdraget til Danmarks Statistik, som viderefører den.

En underretning er udtryk for en bekymring for et barns trivsel og udvikling. Alle har pligt til at underrette kommunen, hvis de har denne bekymring, hvorefter kommunen vil undersøge sagen, og i fald de deler bekymringen beslutte hvordan de kan yde støtte til barnet.

En underretning vil således i sagens natur afspejle det enkelte menneskes tolerance for de tegn hos barnet, der kan give bekymring, men i princippet skal enhver bekymring underrettes af hensyn til barnet tarv. Formålet med underretningen er hurtigst muligt at kunne sætte ind med støtte til barnet inden problemet vokser sig større. Derfor er det vigtigt at foretage underretningen uden alt for lang tidsforsinkelse. I den forbindelse er oplysning omkring underretningspligten vigtig, så især de fagfolk, som omgiver barnet overvinder de barrierer, de kan have før de underretter. Eksempler på barrierer kan være hensyn til barnets forældre, usikkerhed om bekymringen er vigtig nok, eller man kan have misfortolket nogle advarselstegn.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

- Årsagskategori
- Underretterkategori
- Kommuner
- Regioner
- Køn
- Alder

2.3 Sektordækning

Kommuner, regioner

2.4 Begreber og definitioner

Handlekommune: Den kommune, der modtager underretningen og som skal træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal ske som opfølgning på underretningen.

Underretning: Det skriftlige dokument som en borger sender til kommunen, og som omhandler borgerens bekymring omkring et barn 0-17 år eller et ufødt barns trivsel eller udvikling.

2.5 Enheder

Underretninger, Børn, Vordende mødre og Kommune.

2.6 Population

En skriftlig bekymring, i relation til et barn 0-17 år eller ufødt, indsendt til kommunen.

2.7 Geografisk dækning

Alle Danmarks kommuner

2.8 Tidsperiode

Fra 1. april 2014 og frem

2.9 Basisperiode

ikke relevant for denne statistik

2.10 Måleenhed

- personer
- underretninger
- underretningsårsager

2.11 Referencetid

01-01-2015 til 31-12-2017

2.12 Hyppighed

Årlig

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Retssikkerhedsbekendtgørelsen 41, stk. 6.

Der er ingen EU regulering for denne statistik.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er registerbaseret. Data indsamles af kommunerne, som kan indberette gennem system-til-system eller via en hjemmeside, hvor alle indberettede underretninger samles.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Underretningsregistret fremkommer ved indsamling af alle indberetninger af underretninger om børn og unge under 18 år fra kommunerne samt ufødte. Data modtages løbende (dagligt) via system-til-system løsning, og sendes direkte til en hjemmeside, hvor kommunerne kan se egne data og foretage rettelser eller sletninger. De indsamlede data valideres en gang om året i samarbejde med kommunerne. Kommunerne godkender ved valideringen deres egne indberetninger. I 2017 har alle kommuner undtagen Aalborg godkendt deres underretninger. Aalborg har skiftet system i 2017, og har af IT-tekniske årsager ikke kunne godkende alle deres indberetninger for 2017. Dog skal man være opmærksom på, at antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune er overestimeret.

3.1 Kilder

Indberetninger om underretninger modtages fra 98 kommuner. Disse kan vælge at foretage indberetninger på en hjemmeside eller direkte gennem kommunens sagsbehandlingssystem overført via system til system løsning. Alle indberetninger samles dagligt på websiden, hvor kommunerne har tilgang til egne data, og mulighed for at rette og slette. Enkelte kommuner indberetter ved indsendelse af datasæt til FTP-server med underretninger for hele indsamlingsperioden. Grundet statistikens overflytning til Danmarks Statistik vil den største dataleverandør i en periode sende data samlet fra kommunerne hvert kvartal som midlertidig indberetningsløsning, indtil nyt sagsbehandlingssystem er udviklet og implementeret fra januar 2019.

Data fra 01-04-2014 til 31-06-2017 er indsamlet af Ankestyrelsen. Underretninger fra 2016 og frem er indlæst på Danmarks Statistiks webside, hvor kommunerne har adgang til egne data.

3.2 Indsamlingshyppighed

Normalt indsamles data dagligt - men enkelte kommuner indsender data samlet en gang om måneden.

3.3 Indsamlingsmetode

Data indsamles på flere måder, som de enkelte kommuner kan vælge i mellem efter aftale. Der anvendes system til system løsning, indtastning på webside, eller indsendelse af fuldt udtræk for indberetningsperioden.

3.4 Datavalidering

Data valideres ved at der sendes summariske opgørelser over antal underretninger fordelt på indberettertype til godkendelse i kommunerne, og samtidigt sendes der også som baggrundsmateriale cpr-liste til kommunen med deres egne underretninger. Hvis opgørelserne ikke stemmer overens med kommunens egne opgørelser skal de foretage sletninger og rettelser i egne underretninger enten i fagsystemet eller på web-hjemmesiden. Når rettelser og tilføjelser af underretninger er foretaget, modtager kommunen nye opgørelser, hvor de bliver bedt om at godkende det samlede antal af underretninger. Denne proces strækker sig over mange måneder i det efterfølgende indsamlingsår. Der er i alt 97 kommuner, som har godkendt deres underretninger for 2017. Aalborg har af IT-tekniske årsager ikke kunne godkende. Data for Aalborg er derfor for 2017 behæftet med lidt større usikkerhed end det er tilfælde for landets øvrige kommuner. Dog skal det bemærkes, at antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune er overestimeret.

3.5 Databehandling

Data indberettes fra nogle kommuner hver måned, mens andre kommuner indberetter en gang om året. Alle data fra et kalenderår samles i et hændelsesregister, som også indeholder underretninger fra tidligere år. Underretningsstatistikken blev saneret i 2017, hvilket har betydet en reduktion af både underretningstyper og baggrunde. Under databehandlingen konverteres de tidligere kategorier for underretningstype og baggrunde til de nye kategorier, som er gældende efter saneringen af statistikken i 2017.

3.6 Korrektion

Korrektion anvendes ikke

4 Relevans

Statistikken er relevant for forskere, journalister og sociale myndigheder og andre som interesserer sig for udsatte børn og unge. Fordelingen af antal underretninger indikerer, hvor i landet de har størst udfordringer med udsatte børn og unge. Statistikken har ligeledes interesse at sammenholde med statistikker om støtteforanstaltninger for udsatte børn og unge.

4.1 Brugerbehov

Statistikken anvendes fortrinsvist af forskere, journalister og sociale myndigheder. Der er speciel interesse for størrelsen og fordelingen mellem landets kommuner, som giver et fingerpeg om størrelsen af de sociale udfordringer i de enkelte kommuner. Kommunernes opfølgning af underretninger har også stor interesse, og skal efter saneringen af statistikken undersøges ved at sammenholde underretningsstatistikken med de sociale statistikker, som viser tildelte støtteforanstaltninger til de udsatte børn og unge.

4.2 Brugertilfredshed

Efter saneringen har der været stor tilfredshed med den reducerede indberetningsbyrde i kommunerne.

4.3 Fuldstændighed af data

Alle landets 98 kommuner har indberettet og 97 har godkendt tallene til statistikken. Aalborg er den eneste kommune, der af IT-tekniske årsager ikke har kunne tjekke og godkende deres data for hele 2017. Dog skal det påpeges, at antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune er overestimeret.

5 Præcision og pålidelighed

Samlet set vurderes usikkerheden for antallet af underretninger til at være omkring 2-3 pct. efter valideringen. For Aalborg vurderes usikkerheden dog til omkring 5 pct.

5.1 Samlet præcision

Det bedste estimat på nuværende tidspunkt er at den samlede usikkerhed på statistikken for 2017 er omkring 2-3 pct.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøveusikkerheden er nul, da der er tale om en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

Danmarks Statistik har i forbindelse med overtagelse af underretningsstatistikken sendt opgørelser til alle kommuner, og bedt dem om at godkende deres indberettede tal for 2017. Vi ved positivt, at det har betydet en del flere underretninger – men vi ved ikke hvor stor del af stigningen i antal underretninger fra 2015 til 2016 og 2017, der kan tilskrives den forbedrede datakvalitet. Den samlede usikkerhed for data for både 2017 og 2016 skønnes derfor at være mindre end for 2015.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er ikke foretaget kvalitetsvurdering efter validering af statistikken.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Statistikken bliver revideret tre år tilbage.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives årligt, senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning. Underretningsstatistikken for 2017 offentliggøres 6. juli 2018.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

De endelige tal udgives senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken er udgivet til tiden.

7 Sammenlignelighed

Statistikken kan sammenlignes med tilsvarende statistikker for de nordiske lande.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken kan sammenlignes med tilsvarende statistikker for Sverige og Norge

1. Sverige <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2012/2012-3-27>
2. Norge https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern/Bekymringsmeldinger/

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der findes data fra 1. april 2014 til og med 31. december 2017. Der er dog stor usikkerhed omkring data for 2014. Data for 2016 skønnes at have en usikkerhed på 5 pct. hvilket er lavere end usikkerheden på både 2015 og 2014 data. Data for 2017 skønnes at have en usikkerhed på 2-3 pct.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken omhandler underretninger i løbet af året. De øvrige to statistikker for udsatte børn og unge, nemlig anbringelsesstatistikken og statistikken om forebyggende foranstaltninger, er begge statusopgørelser pr. 31. december.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statististik.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives i Nyt fra Danmarks Statistik. I Statistikbanken offentliggøres tal for underretninger under emnet Udsatte børn og unge. Det er muligt at købe skræddersyede løsninger om underretninger hos DST Consulting eller få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerordning.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i Nyt fra Danmarks Statistik.

8.5 Publikationer

Ikke relevant for denne statististik.

8.6 Statistikbanken

Statistikbanksmatricerne: UND1, UND2 og UND3

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Data kan tilgås gennem Danmarks Statistiks ministerieordning eller via Forskerordningen.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres så aggregeret, at det ikke er nødvendigt at foretage diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Privatøkonomi og Velfærd. Den statistikansvarlige er Isabell Bang Christensen, tlf 39 17 33 06 , e-mail: ibc@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og Velfærd, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Isabell Bang Christensen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

ibc@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 33 06

9.8 Faxnummer

39 17 39 99